

Ἑρμηνεία εἰς τὸ «Πάτερ ἡμῶν».

Ἁγίου Μαξίμου ὁμολογητοῦ.

Ἡ βουλή τοῦ Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα, λέγει ὁ Δαυίδ. Βουλήν τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός, λέγει τὴν ἀπόρρητον κένωσιν (σάρκωσιν) τοῦ Υἱοῦ.

Ὁ Χριστὸς καινῶν μυστηρίων αὐτουργὸς γίνεται καὶ διδάσκαλος. Μὲ τὸ «Πάτερ ἡμῶν», διδάσκει τὰ 7 κάτωθι μυστήρια:

Θεολογίαν, υἰοθεσίαν ἐν χάριτι, ἰσοτιμίαν πρὸς ἀγγέλους, μετοχὴν αἰδίου ζωῆς, φύσεως ἀποκατάστασιν, κατάλυσιν νόμου ἁμαρτίας, καὶ καθαίρεσιν τῆς τυραννίδος τοῦ διαβόλου.

Θεολογίαν διδάσκει σαρκούμενος ὁ Λόγος, ἐν ἑαυτῷ φανερόντων τὸν Πατέρα καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. Ὅλος ἦν ὁ Πατήρ καὶ ὅλον τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, οὐσιωδῶς ἐν Υἱῷ σαρκουμένῳ. Οὐ σαρκούμενοι (Πατήρ καὶ Ἅγιον Πνεῦμα) ἀλλ' ὁ μὲν εὐδοκῶν, τὸ δὲ συνεργοῦν, αὐτουργοῦντι τῷ Υἱῷ τὴν σάρκωσιν.

Υἰοθεσίαν δίδει τὴν ὑπὲρ φύσιν, ἄνωθεν διὰ Πνεύματος ἐν χάριτι δωρούμενος γέννησιν, (ὁ βαπτισθεὶς τὰς θείας ἐντολὰς πρλαττων, τὸ κατὰ χάριν δοθὲν κάλλος ἀποκαλύπτει).

Ἰσοτίμους μὲ ἀγγέλους τοὺς ἀνθρώπους ἐποίησεν, οὐ μόνον εἰρηνοποιήσας (διὰ Σταυροῦ) τὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς – καταργήσας τὰς δυνάμεις τοῦ διαβόλου – μίαν ἔδειξε πανήγυριν, πρὸς διανομὴν τῶν θείων δώρων τῶν ἐπιγείων καὶ οὐρανίων δυνάμεων, ἀλλὰ μὲ τὴν ἀνάληψίν Του (ὁ Θεάνθρωπος) οὐρανὸν καὶ γῆν ἦνωσε δι' ἑαυτοῦ. (Τὰ νοητὰ ἐνώσας μὲ τὰ αἰσθητὰ, μίαν ἔδειξε τὴν κτιστὴν φύσιν κατὰ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν ἐπίγνωσιν Θεοῦ). Δι' ὅσων ἔπραξεν ὁ Θεάνθρωπος, ἐφάνερωσεν ὅτι ὡς μὲν λόγος εἶναι ἡ ἔνωσις τῶν διεστώτων, ἡ δὲ ἀλογία εἶναι ἡ διαίρεσις τῶν ἠνωμένων.

Ζωὴν Θεῖαν μεταδίδει εἰς τοὺς τρώγοντας Αὐτόν, ὡς οἶδεν αὐτὸς καὶ οἱ νοεράν αἰσθησιν ἔχοντες κατανοοῦν ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος. Ὁ Κύριος ζωῆς καὶ δυνάμεως ἄρτος ὢν καὶ καλούμενος.

Τὴν φύσιν πρὸς ἑαυτὴν ἀποκαθιστᾷ, οὐ μόνον ὅτι γενόμενος ἄνθρωπος ἀπαθῆ τὴν γνώμην ἐτήρησε πρὸς τὴν φύσιν, ἀλλ' ὅτι καὶ τὴν ἔχθραν κατήργησε (μὲ τὸν

σταυρικὸν θάνατον) καὶ τοὺς μακρὰν καὶ τοὺς ἐγγὺς καλέσας δηλαδὴ τοὺς ὑπὸ νόμον καὶ τοὺς ἔξω νόμου (= εἰδωλολάτρας) , τοὺς δυὸ ἔκτισεν εἰς ἓνα καινὸν ἄνθρωπον, ποιῶν εἰρήνην (καταλλάσων ἡμᾶς δι' ἑαυτοῦ τῷ Πατρὶ καὶ ἀλλήλοις) , οὐκ ἔχοντας ἀνθισταμένην εἰς τὴν φύσιν, ἀλλὰ ὡσπερ τὴν φύσιν, οὕτω καὶ τὴν γνώμην ἀναλλοιώτους.

Καθαρὰν ἀμαρτίας τὴν φύσιν ἐποίησε. Ἄσπορος ἔγινε ἡ σύλληψις καὶ ἄφθορος ὑπὲρ φύσιν καὶ ἡ γέννησις (Παρθένος ἀεὶ ἡ Μαρία, ἡ Θεοτόκος). Τὴν φύσιν ἄπασαν τὴν ἀνθρωπίνην, τῆς δυναστείας τοῦ κρατήσαντος νόμου, ἐν τοῖς βουλομένοις (= ἐν ὀρθοδοξίᾳ ζῶντας) ἐλευθεροῦντος.

Βουλομένων γάρ, οὐ τυραννουμένων τὸ μυστήριον τῆς σωτηρίας.

Τοῦ διαβόλου ποιεῖται ἡ καθαίρεσις, τὴν σάρκα τὴν νικηθεῖσαν ἐν τῷ Ἀδάμ, ὄπλον κατὰ διαβόλου ἔχων καὶ νικῶν, ἵνα δείξει τὴν πρότερον κυριευθεῖσαν ἀπ' τὸν θάνατον, νικῶσα τὸν νικήσαντα διάβολον καὶ θανάτῳ τὴν ζωὴν ἐκείνου καταστρέφοντα καὶ γενομένην μὲν αὐτῷ δηλητήριον πρὸς τοὺς ἐν ἄδη εὐρισκομένους, ζωὴν δὲ γινομένην τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων (ὡς φύραμα τὴν φύσιν πρὸς ἀνάστασιν ζωῆς ὠθοῦσαν).

Αἴτησιν ἔχει τὸ «Πάτερ ἡμῶν». Πατέρα καὶ πατρὸς ὄνομα λέγει καὶ βασιλείαν. Τὸν προσευχόμενον φανερῶνει υἱὸν ἐν χάριτι τοῦ Πατρός.

Ζητεῖ οἱ ἄγγελοι καὶ ἄνθρωποι ἐν θέλημα νὰ ἔχουν. Τὸν ἐπιούσιον ἄρτον προστάττει νὰ αἰτούμεθα. Συγχώρησιν νομοθετεῖ καὶ ἐν τῷ συγχωρεῖν καὶ συγχωρεῖσθαι τὴν φύσιν πρὸς ἑαυτὴν ἐνώνει, ὥστε νὰ μὴ τεμαχίζεται εἰς διαφόρους γνῶμας. Εἰς πειρασμὸν ἀμαρτίας ζητεῖ νὰ μὴ εἰσέλθωμεν, ἀλλὰ νὰ διαφύγωμεν τῶν διαβολικῶν παγίδων. Προσευχὴν ὠνόμασε (τὸ Εὐαγγέλιον) τὴν διδασκαλίαν τοῦ «Πάτερ ἡμῶν», διότι ἔχει αἴτησιν τῶν ἀνθρώπων διὰ τὰ θεῖα δῶρα, ὅπως καὶ εὐχὴν, ὑπόσχεσιν δηλ. ἐπαγγελίαν ὠνόμασε τὴν ὁποίαν προσφέρουν οἱ Αὐτὸν λατρεύοντες.

Ἡ εὐχή ὡς τήρησιν ἐντολῶν, ἡ προσευχὴ αἴτησις πρὸς τὰ τηρηθέντα καλά. Τὴν μὲν εὐχὴν ἄθλον ἀρετῆς, τὸν ὅποιον δέχεται ὁ Θεός, τὴν δὲ προσευχὴν, ἀρετῆς ἔπαθλον τὸ ὅποιον δίδει ὁ Θεὸς χαίρων.

«Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου κ.λ.π.».

Ὄνομα Θεοῦ καὶ Πατὴρ ἔστιν ὁ μονογενὴς Υἱός. Βασιλεία τοῦ Πατρὸς ἔστιν τὸ Ἅγιον Πνεῦμα. Ἐδῶ ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος λέγει βασιλείαν τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ἕτερος τῶν εὐαγγελιστῶν ὠνόμασε Πνεῦμα Ἅγιον: «Ἐλθέτω Σου τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ καθαρισάτω ἡμᾶς».

Ἀρχόμενοι τῆς προσευχῆς «Πάτερ ἡμῶν» τὴν ὁμοούσιον καὶ ὑπερούσιον Ἁγία Τριάδα δοξάζομεν, ὡς ποιητὴν τῆς ἡμετέρας γενέσεως. Τὴν κατὰ χάριν γεννήτορος προσηγορίαν σεβόμενοι, ἀγιάζομεν αὐτοῦ ἐπὶ γῆς τὸ ὄνομα, τέκνα Θεοῦ δεικνύμενοι καὶ τὸν αὐτουργὸν ταύτης τῆς υἰοθεσίας, (φυσικὸν Υἱὸν τοῦ Πατρὸς) δι' ὧν νοοῦμεν ἢ πράττομεν μεγαλύνοντες.

Ἀγιάζομεν τοῦ κατὰ χάριν πατρὸς τὸ ὄνομα, νεκροῦντες ἐπιθυμίαν, καθαιρόμενοι φθοροποιῶν παθῶν. Ἁγιασμός ἐστιν, ἡ παντελὴς νέκρωσις τῆς ἐπιθυμίας (κατὰ τὴν ὁποίαν τὰς ἀπρεπεῖς τοῦ θυμοῦ ἐπαναστάσεις κατευνάζομεν). Τοῦ θυμοῦ καὶ ἐπιθυμίας ἐξουσιάζοντες τὸ κράτος τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἐπιγίνεται.

«Ἐλθέτω ἡ Βασιλεία Σου» δηλ. τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον εἰς τοὺς πραεῖς, ὅτι τῶν ταπεινῶν καὶ πραέων ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς. Τούτων ἐπηγγελμένων εἰς τοὺς ἀγαπῶντας τὸν Κύριον, μνημονεύων τὰ αἰώνια ἀγαθὰ τῆς βασιλείας τοῦ Κυρίου, τίς θεραπευτὴς τῶν παθῶν παραμένει;

Ὁ ἀξίως φέρων τὸν Σταυρὸν τοῦ Κυρίου εὐρίσκει ἀνάπαυσιν εἰς τὴν ψυχὴν του. Ἀνάπαυσιν λέγων, τὸ τῆς θείας βασιλείας κράτος.

Εἰς τοὺς ταπεινοὺς καὶ πράους τὰ αἰώνια ἀγαθὰ χαρίζονται.

Ὁ Ἀπόστολος λέγει: «Οὐκ ἔστιν ἄρρεν καὶ θῆλυ», τουτέστι, θυμὸς καὶ ἐπιθυμία. Ὁ θυμὸς τυραννικῶς φέρων τὸν λογισμὸν, ἔξω του νόμου τῆς φύσεως ποιούμενος τὴν διάνοιαν.

Ἡ ἐπιθυμία προτιμότεραν ἔχει τὰ τῆς σαρκὸς ἀπὸ τὰ τοῦ πνεύματος. Ἄντι τῆς λαμπρότητος τῶν τοῦ Θεοῦ μυστηρίων, ἐργάζεται ἡ ἐπιθυμία τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ἐπιγείων. Μὲ τὴν ἡδονὴν ἐκτρέπει τὸν νοῦν ἀπὸ τῆς ἀπόλαυσιν τῶν νοητῶν.

Ὁ προφήτης Ἡλίας, μὲ ὅσα ἔπραττε, ἐφάνέρωνε τὴν νέκρωσιν σαρκὸς μὲ τὴν μηλωτὴν (κατὰ τὴν ὡς εἰς οὐρανὸν ἄνοδον) εἰς τὸν Ἐλισσαῖον διδούς – διὰ τῆς μηλωτῆς- εἰς συμμαχίαν κατὰ τῶν ἐχθρικῶν δυνάμεων καὶ πληγὴν τῆς ρεοῦσης φύσεως (τῆς ὁποίας τύπος ὑπῆρχεν ὁ Ἰορδάνης).

Ἡλίας ὁ οὐρανοδρόμος οὐδενὶ τῶν ὄντων παντελῶς κατὰ τὴν σχέσιν κρατούμενος, διὰ τῶν γενικῶν ἀρετῶν ὡς ἵππων πυρίνων, τὴν ἄνοδον ποιούμενος, μὴ φέρων ἐν ἑαυτῷ καθάπερ ἄρρεν καὶ θῆλυ τᾶς ἐναντίας τούτων τῶν παθῶν διαθέσεις, ἵνα μὴ δουλωθῇ τούτοις ὁ λόγος· καὶ τῶν μὲν χειρόνων, ἀπομακρύνεται, τῶν δὲ κρειπτόνων οἰκειούμενος ὥστε τὴν χάριν τῆς κλήσεως ἄσυλον φυλάττων εἰς ἑαυτὸν τὴν ὑπόστασιν τῶν δωρηθέντων καλῶν, κατὰ τὴν ὁποῖαν ἀεὶ θέλων γεννᾶται ὁ Χριστὸς μυστικῶς διὰ τῶν σωζομένων σαρκούμενος καὶ μητέρα παρθένων ποιῶν τὴν γεννῶσαν ψυχὴν, οὐκ ἔχουσαν, κατὰ τὴν σχέσιν, τὰ γνωρίσματα τῆς φύσεως (ὑπὸ φθορὰν καὶ γένεσιν).

Μὴ ἀπορεῖ τις, ἀκούων φθορὰν γένεσεως. Ἀπαθῶς ἐξετάζων εὐρίσκει, ἐκ φθορᾶς εἰς φθορὰν τὴν γένεσιν ἀρχομένην καὶ λήγουσαν (τὰ ὁποῖα οὐκ ἔχει ὁ Χριστὸς δηλ. ὁ τοῦ Χριστοῦ καὶ κατὰ Χριστὸν βίος καὶ λόγος).

Ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ οὐκ ἔστιν ἄρρεν καὶ θῆλυ, δηλ. τὰ σημεῖα καὶ τὰ πάθη τῆς ὑπὸ φθορὰν καὶ γένεσιν φύσεως, ἀλλὰ μόνον θεοειδῆς λόγος σφραγιζόμενος μεθεῖαν γνῶσιν καὶ μοναδικὴν κίνησιν γνώμης πρὸς τὴν ἀρετὴν.

« Οὔτε Ἕλληνα ἢ Ἰουδαῖον » ..διὰ τῶν ὁποίων σημαίνεται ὁ διάφορος λόγος περὶ Θεοῦ (κατ' ἀλήθειαν ἀντικείμενος λόγος). Ὁ Ἑλληνικὸς (εἰδωλολατρικὸς) λόγος διδάσκει πολυθεΐαν, ὁ δὲ Ἰουδαϊκὸς διδάσκει μίαν ἀτελεῖ σχεδὸν ἀνυπόστατον ὡς λόγου καὶ ζωῆς ἔρημον, εἰς ἓν πρόσωπον περιγράφων ἄνευ Λόγου καὶ Πνεύματος τὸν Θεόν. Πιστεύει ὁ ὀρθοδόξως λατρεύων Θεόν, Ἁγία Τριάδα προσώπων καὶ ἐν μονάδι φύσεως.

«Οὔτε περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία» δηλ. κατάλληλαι λατρεῖαι. Ἡ μὲν διὰ τὰ σύμβολα τοῦ νόμου, τὸν κτίστην διαβάλλει ὡς ποιητὴν κακῶν, ἡ δὲ διὰ τὰ πάθη τὴν κτίσιν θεοποιούσα. Πρὸς ἴσον κακὸν (Θεῖαν ὑβρίν) καὶ οἱ δυὸ καταλήγουσιν.

«Οὐ βάρβαρος καὶ Σκύθης» τουτέστιν ἡ κατὰ γνώμην διάστασις τῆς μίας φύσεως, κατὰ τὴν ὁποῖαν ἡ ἀλληλοκτονία παρὰ φύσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους εἰσῆλθε.

«Οὔτε δοῦλος καὶ ἐλεύθερος» δηλ. τῆς φύσεως παρὰ γνώμην διαίρεσις, ἄτιμον ποιουμένη τὸν ὁμότιμον κατὰ φύσιν. «Ἀλλὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν Χριστὸς» δηλ. διὰ τῶν ὑπὲρ φύσιν καὶ νόμον, μόρφωσιν τῆς ἀνάρχου βασιλείας, τὴν ὁποῖαν χαρακτηρίζει καρδίας ταπείνωσις καὶ πραότης (γνώρισμα τελείου κατὰ Χριστὸν ἀνθρώπου).

Πᾶς ταπεινόφρων, πάντως καὶ πρᾶος καὶ πᾶς πρᾶος, πάντως καὶ ταπεινόφρων. Ταπεινόφρων διότι γνωρίζει ἑαυτὸν τὸ εἶναι ἔχων ἐκ Θεοῦ, πρᾶος δὲ ὡς γνωρίζων τῶν κατὰ φύσιν δυνάμεων τὴν χρῆσιν. Μὲ τὸν λόγον ὑπηρετεῖ τὴν ἐργασίαν τῶν ἀρετῶν, τῶν αἰσθήσεων τὴν ἐνέργειαν συστέλλων.

Κατὰ μὲν τὸν νοῦν πρὸς Θεὸν ἀεικίνητος ὑπάρχων, κατὰ δὲ τὴν αἴσθησιν οὐδὲ τῶν πρὸς τὸ σῶμα λυπηρῶν πεῖραν λαμβάνων παντελῶς κινούμενος.

Ἦδονὴν μίαν ἐπίσταται, τὴν συμβίωσιν τῆς ψυχῆς πρὸς Θεόν, ἢ στέρησις δὲ αὐτῆς κόλασις ἐστὶν ἀτελεύτητος. Διὰ τοῦτο τὸ σῶμα καὶ τὰ τοῦ σώματος ἐγκαταλείψας πρὸς κοινωνίαν Θεοῦ φέρεται. Ζημίαν μίαν πιστεύει, (καὶ ἂν ὄλων τῶν ἐπὶ γῆς ἐξουσιάζει) τὴν ἀποτυχίαν τῆς κατὰ χάριν θεώσεως. Ἀγνίσωμεν ἑαυτοὺς παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἵνα τὸ Θεῖον ὄνομα ἀγιάσωμεν λέγοντες: «Γενηθήτω τὸ θέλημά Σου, ὡς ἐν οὐρανῶ καὶ ἐπὶ γῆς». Ὁ κατὰ μόνην τὴν λογικὴν δύναμιν, (ἐπιθυμίας καὶ θυμοῦ χωρὶς) προσάγων λατρείαν τῷ Θεῷ, οὗτος ἐπὶ γῆς, ὡς ἐν οὐρανῶ οἱ ἄγγελοι, τὸ θεῖον ἐξετέλεσε θέλημα, γενόμενος τοῖς ἀγγέλοις ὁμολάτρης καὶ ὁμοδίαιτος. Ὡς λέγει ὁ Παῦλος: «Τὸ πολίτευμα ἡμῶν ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει», ὅπου δὲν ὑπάρχει ἐπιθυμία, (δι ἡδονῆς παραλύουσα τὴν νοερὰν δύναμιν), οὔτε θυμὸς (σκοτίζων ψυχὴν), ἀλλὰ λόγος μονώτατος ὡς ὁ Δαυὶδ ψάλλει: «Τί γὰρ μοὶ ὑπάρχει ἐν οὐρανῶ ...κ.λ.π. (ψαλμ. 72,25) ».

Ἦδονὴν ἐν οὐρανῶ μόνον ἢ λογικὴ λατρεία ὑπὸ ἀγγέλων προσφερομένη εἰς Θεόν.

Ὁ λόγος κινεῖται πρὸς ζήτησιν Θεοῦ, ἢ ἐπιθυμία πρὸς τὸν αὐτοῦ πόθον, τὸ δὲ θυμικὸν τῆς ψυχῆς πρὸς φυλακὴν Αὐτοῦ.

Οὕτω μιμεῖται τοὺς ἀγγέλους ὁ ἀληθὴς Χριστιανός, δεχόμενος κατ'εὐχὰς, ὡς ἄρτον ἐπιούσιον καὶ ζωτικὸν εἰς τροφήν ψυχῆς καὶ συντήρησιν τῶν χαρισθέντων ἡμῖν ἀγαθῶν.

Ὁ ἄρτος Ζωῆς (ὁ Χριστός) ἀναλόγως τῆς ἀξίας (καθαρότητος καὶ Πίστεως) τρέφει – ἀγιάζει τοὺς φιλοθέους ἀγωνιστάς.

«Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον». Τὸ σήμερον δηλώνει τὸν αἰῶνα Τὸν ἄρτον, τὸν ὁποῖον διὰ τὴν ΑΘΑΝΑΣΙΑΝ τῆς φύσεως ἠτοιμάσας, δὸς κατὰ τὴν παροῦσαν ζωὴν τῆς θνητότητος, ἵνα νικήσει τὸν θάνατον τῆς ἀμαρτίας, ἢ τροφή τοῦ ἄρτου τῆς Ζωῆς.

Ὁ Χριστιανὸς δὲν δέχεται ὅλον καθὼς αὐτὸς ὁ ἄρτος ἐστίν, ἀλλὰ καθὼς ὁ δεχόμενος δύναται. Εἰς τοὺς ἐναρέτους δίδει πλειόνως, εἰς τοὺς κάθ' ἕκαστον κατὰ τὴν ἀξίαν τῆς ἐτοιμασίας τῶν ψυχῶν αὐτῶν. Περὶ τροφῆς αἰσθητῆς εἶπεν ὁ Κύριος: «Μὴ μεριμνᾶτε τί φάγετε ἢ τί πίνετε», ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. Πῶς λοιπὸν διδάσκει νὰ προσευχώμεθα περὶ αὐτῶν ποῦ πρότερον εἶπε νὰ μὴ ζητῶμεν;

Ἐὰν τὸν ἐφήμερον ἄρτον μὲ τὸν ὁποῖον βιολογικὰ συγκρατεῖται ἢ παροῦσα ζωὴ, τὸν πρὸς ἡμέραν ἀμερίμνως διὰ προσευχῆς αἰτήσωμεν, δείξωμεν ὅτι φιλοσόφως κατὰ Χριστὸν μελέτην θανάτου τὸν βίον ποιούμεθα, τῆς μερίμνης τῶν σωματικῶν τὴν ψυχὴν ἀπαλλάσσοντες, ἵνα μὴ προσηλωθῶμεν εἰς τὰ φθειρόμενα.

Φύγωμεν τὴν φιλίαν τῆς ὕλης καὶ τὴν σχέσιν αὐτῆς ὡς κονιορτὸν τῶν νοερῶν ὀφθαλμῶν ἐκδιώξωμεν. Εἰς μίαν ἡμέραν περικλείοντες τὸν ἄρτον, καὶ μὴ τολμῶντες εἰς δευτέραν ἡμέραν, διὰ τὸν δοτῆρα τῆς προσευχῆς νὰ ἐπεκτείνωμεν τὴν δέησιν.

«Ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα κ.λ.π.» δηλ. τοιοῦτος σὺ γίνου εἰς τὸν πλησίον, ὅπως παρακαλεῖς τὸν Θεόν.

Ὡσπερ ὁ Θεὸς ἀπαθῶς συγχωρεῖ, οὕτως καὶ σὺ ἄφες τοῖς πλημμελήμασι, μὴ ἐπιτρέπων μνήμη τῶν λυπησάντων νὰ τυπωθεῖ εἰς τὴν ψυχὴν σου, ἵνα μὴ ἐλέγχῃσαι ὡς τέμνων τὴν φύσιν κατὰ τὴν γνώμην πρὸς τινὰ ἄνθρωπον φιλονεικῶν.

Ἐνωθείσης τῆς γνώμης, ἢ τοῦ Θεοῦ πρὸς τὴν φύσιν καταλλαγὴ γίνεται.

Διὰ τοῦτο πρότερον ἡμᾶς βούλεται ὁ Θεὸς συγχώρησιν πρὸς ἀλλήλους, ἵνα ἡμᾶς καθαρῖσει τῶν παθῶν. Τῆς γνώμης ἐνωθείσης τῷ λόγῳ τῆς φύσεως, ἀστασίαστος ἔσται πρὸς τὸν Θεὸν ἢ προαίρεσις τῶν κατωρθωσάντων τοῦτο.

Ἄφες τοῖς ὀφειλέταις τὰ ὀφειλήματα, γνωρίζων ὅτι θνητὸς εἶναι προλαμβάνει τὴν φύσιν κατὰ τὴν γνώμην, νεκρὸς πρὸς τὸν κόσμον γινόμενος κατὰ τό : «Ἐνεκὲν σου θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν». «Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμὸν κ.λ.π.».

Πειρασμὸν λέγει νῦν τὸν νόμον τῆς ἁμαρτίας, πονηρὸν δὲ τὸν διάβολον. Ἡ πάλιν, πειρασμὸν λέγει τῆς ψυχῆς ἐκούσιον συγκατάθεσιν πρὸς τὰ σαρκικὰ πάθη.

Πονηρὸν λέγει τὸν κατ'ἐνέργειαν τρόπον ποῦ συμπληρώνει (φέρει εἰς ἔργον) τὴν ἐμπαθῆ διάθεσιν.

Τῶν παθῶν τῆς ἀτιμίας σπορεύς ἔστιν ὁ διάβολος. Πρὸς τοῦτο τῆς θεώσεως τὸ μυστήριον βλέπων ὁ σκοπὸς τῆς προσευχῆς, ἵνα γνῶμεν, ὁποίους ἐποίησε ἡμᾶς ἢ διὰ σαρκὸς κένωσις τοῦ Μονογενοῦς, ποῦ ὠδήγησε ἡμᾶς ἢ ἁμαρτία καὶ ποῦ μᾶς ἀνεβίβασε ἢ φιλανθρωπία Του!

Διττὸς ὁ τρόπος τῶν πειρασμῶν. Ὁ ἡδονικὸς καὶ ὁ ὀδυνηρὸς. Ὁ μὲν προαιρετικὸς, ὁ δὲ ἀπροαίρετος. Ὁ μὲν τῆς ἁμαρτίας γεννήτωρ διὰ τὸν ὁποῖον εὐχόμεθα: «Μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν», ὁ δὲ τιμωρὸς τῆς ἁμαρτίας (μὲ ἀκουσίους πόνους κολάζει τὴν φιλαμαρτήμονα διάθεσιν), τὸν ὁποῖον ὁ ὑπομένων ἀκούει τό : «Πᾶσαν χαρὰν ἔχετε ὅταν περιπέσητε πειρασμοῖς κ.λ.π.» (Ἰακώβου 1,2).

Ἀμφοτέρους τοὺς πειρασμοὺς (ἀκούσιον καὶ ἐκούσιον) ὁ διάβολος ἐκμεταλλεύεται, τὸν μὲν ἐρεθίζων τὴν ψυχὴν μὲ ἡδονὲς σώματος καὶ ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴν θείαν Ἀγάπην, τὸν δὲ ἀκούσιον πρὸς γογγυσμοὺς κινεῖ τὸν πάσχοντα, ὥστε νὰ φανεῖ ἀνυπόμονος καὶ ἄπιστος .

Γένοιτο πάντας ἡμᾶς τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῶν νῦν ἡδέων τοῦ πονηροῦ λυτρωθῆναι καὶ τῶν μελλόντων λυπηρῶν ἐλευθερωθῆναι, τῇ μεθέξει τῶν μελλόντων ἀγαθῶν!

Ἀμήν!

(Σταχυολόγημα διὰ χειρὸς Γέρ. Ἀλυπίου Ἀγιορείτου – 2014).